

Nr 74.

Godkänd av första kammaren den 30 april 1915.

Godkänd av andra kammaren den 30 april 1915.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslagen till provårsinstitutionen.

(Statsutskottets utlåtande nr 40.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 14 sistlidne januari avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t under punkten 117 av åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen att i avbidan på proposition om anslag för upprätthållande vid högre realläroverket i Göteborg och vid högre latinläroverket därstädes av provårskurser för blivande lärare vid de allmänna läroverken beräkna på extra stat för år 1916 ett anslag av 11,950 kronor.

Sedermåra har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 12 februari 1915 avlåten proposition, nr 67, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag, föreslagit riksdagen att dels förklara, att hinder ej möter för användning i enlighet med av chefen för ecklesiastikdepartementet till protokollet angivna ändrade grunder av den i det ordinarie reservationsanslaget till allmänna läroverken ingående anslagsposten till praktisk utbildning av blivande lärare vid samma läroverk, dels ock för upprätthållande under år 1916 vid högre realläroverket i Göteborg och vid högre latinläroverket därstädes av provårskurser för blivande lärare vid de allmänna läroverken bevilja på extra stat för år 1916 ett belopp av 11,950 kronor.

De nuvarande grunderna för provårsinstitutionen hava ej uttryckligen blivit av riksdagen stadfästa. Att provåret skulle bestå av en teoretisk och en praktisk avdelning, vilkas föreståndare jämte vederbörande handledare skulle åtnjuta särskild ersättning, utgjorde emellertid en förutsättning vid första beviljandet av statsanslag till provåret, och vid den senaste förhöjningen av det ordinarie provårsanslaget år 1900 kan riksdagen anses hava gillat vissa grunder i avseende å det förhöjda anslaget användande. Det förslag till ändrad organisation av provåret, som föreligger i Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, innebär i huvudsak upphörande av provårets teoretiska avdelning, en anordning, som står i överensstämmelse med vissa av riksdagen tillförene uttalade önskemål. Den förändrade disposition av provårsanslaget, som skulle bliva en följd härav, fordrar emellertid ett medgivande från riksdagens sida. Mot det förslag, som i sådant avseende framlagts, har riksdagen intet att erinra, och vill riksdagen särskilt framhålla vad av departementschefen anförts dels i fråga om önskvärdheten av bestämmelser rörande beloppen av ersättningarna åt handledare för provårskandidater dels angående en utredning, i vilken mån vissa av de föredrag m. m., som komme att ingå i provåret, skulle kunna, såvitt provårskurserna i Uppsala och Lund angår, fortfarande uppdragas åt vederbörande professorer i pedagogik. Tillika vill riksdagen uttala sin förväntan, att en utredning i oförmälda avseenden må leda till någon minskning i det ordinarie provårsanslagets belopp.

Eders Kungl. Maj:ts framställning innebär vidare en ökning av det å extra stat till anordnande av provårskurser i Göteborg utgående anslaget från 8,950 kronor till 11,950 kronor eller med 3,000 kronor. Såsom av utredningen framgår, hava kostnaderna för upprätthållandet av sagda provårskurser i verkligheten uppgått till 11,950 kronor. Detta förhållande har berott därpå, att de båda professorerna i pedagogik vid universiteten i Uppsala och Lund haft till åliggande att, utan särskild ersättning, å nämnda orter uppehålla de teoretiska provårskurserna, vadan sålunda de arvodesbelopp, vartdera å 1,500 kronor, vilka beräknats till ersättning åt föreståndarna för de teoretiska provårskurserna i dessa båda städer, ej behöft tagas i bruk för sina egentliga ändamål, utan hade denna summa 3,000 kronor med riksdagens samtycke kunnat användas till att jämte de extra anslagsmedlen å 8,950 kronor utfylla anslagsbehovet av 11,950 kronor för provårskurser i Göteborg. Till täckande av detta sistnämnda behov, som fortfarande skulle bliva det samma som hittills, kan enligt utredningen ej påräknas ovanberörda bidrag av 3,000 kronor. Visserligen skulle framgent arvoden till före-

ståndare för teoretiska provårskurser ej utgå i Uppsala och Lund, men de medel, som sålunda lösgjordes, komme att helt erfordras för andra, av provårsinstitutionens omändring beroende ändamål. Det extra anslaget är därför för år 1916 föreslaget till 11,950 kronor. Framställningen i denna del, som sammanhänger med Eders Kungl. Maj:ts ovan nämnda förslag angående omläggning av provårsinstitutionen, har ej heller givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen har alltså

dels förklarat, att hinder ej möter för användning i enlighet med av departementschefen till statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 12 februari 1915 angivna ändrade grunder av den i det ordinarie reservationsanslaget till allmänna läroverken ingående anslagsposten till praktisk utbildning av blivande lärare vid samma läroverk;

dels ock för upprätthållande under år 1916 vid högre realläroverket i Göteborg och vid högre latinläroverket därstädes av provårskurser för blivande lärare vid de allmänna läroverken beviljat på extra stat för år 1916 ett belopp av 11,950 kronor.

Stockholm den 30 april 1915.

Med undersätlig vördnad.
